

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-26-00, fax 022-26-25-17

09.12.2020 nr. 11/1-3/258/1502

La nr. _____

CANCELARIA DE STAT

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii de Guvern „Cu privire la aprobarea Conceptului Programului de vânzare directă a valorilor mobiliare de stat persoanelor fizice în Republica Moldova”
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Finanțelor
3.	Justificarea depunerii cererii (indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului)	Proiectul este elaborat vederea realizării: 1. Acțiunii 4.17.2. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.636/2019; 2. A unor obiective din Programul “Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2020-2022)”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.56/2020.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Cancelaria de Stat Banca Națională a Moldovei Depozitarul central unic al valorilor mobiliare Instituția Publică ”Agenția de Guvernare Electronică” Ministerul Justiției Centrul Național Anticorupție
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Victor Martinenco, Șef adjunct Direcție datorii publice, șef Secție angajamente interne Tel.022 262794 E-mail: victor.martinenco@mf.gov.md
7.	Anexe (proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă cu documentele de însoțire)	1. Proiectul hotărârii Guvernului 2. Nota informativă
8.	Semnătura	

Viceprim-ministru,
Ministru al Finanțelor

Serghei PUȘCUȚA

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

H O T Ă R Î R E nr.____

din_____

Chişinău

**Cu privire la aprobarea Conceptului
Programului de vânzare directă a valorilor mobiliare de stat
persoanelor fizice în Republica Moldova**

În vederea realizării Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.636/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.378-379, art. 976), Programului “Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2020-2022)”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.56/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.55-61, art. 127) și a facilitării persoanelor fizice la procurarea valorilor mobiliare de stat, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

- 1.** Se aprobă Conceptul Programului de vânzare directă a valorilor mobiliare de stat persoanelor fizice în Republica Moldova (se anexează).
- 2.** Se desemnează Instituția Publică ”Agenția de Guvernare Electronică” în calitate de implementator tehnic al platformei electronice de vânzare a valorilor mobiliare de stat persoanelor fizice și responsabil de cerințele tehnice ale platformei electronice, precum și de integrarea cu serviciile guvernamentale de platformă și sistemul Depozitarului central unic al valorilor mobiliare.
- 3.** Depozitarul central unic al valorilor va expune Interfețele de Programare a Aplicației (API) necesare de conectare la platforma guvernamentală de interoperabilitate și schimb de date.
- 4.** Ministerul Finanțelor, în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, va elabora și prezenta Guvernului modificările în cadrul normativ în vederea implementării Conceptului Programului de vânzare directă a valorilor mobiliare de stat persoanelor fizice în Republica Moldova.
- 5.** Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării.

Prim-ministru

ION CHICU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
Ministru al Finanțelor

Serghei PUȘCUȚA

CONCEPTUL Programului de vânzare directă a valorilor mobiliare de stat persoanelor fizice în Republica Moldova

În prezentul Concept se aplică noțiunile definite de Legea nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat și Regulamentul cu privire la plasarea, tranzacționarea și răscumpărarea valorilor mobiliare de stat în formă de înscriere în cont, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.170 din 19 iulie 2018 și Ordinul ministrului finanțelor nr.129 din 19 iulie 2018.

1. Identificarea problemei și unele practici internaționale

1) Situația actuală

În general, investitorii pot cumpăra valori mobiliare de stat (în continuare – VMS) prin două canale principale: piața primară și piața secundară. Cu toate acestea, persoanele fizice (investitorii cu amănuntul sau *investitorii retail*), deseori, nu au acces la VMS similar investitorilor instituționali¹, deoarece ei dispun de sume mici pentru investiții.

Unele țări au urmat abordări diferite pentru a le oferi investitorilor retail un acces mai larg la VMS. În Australia și Noua Zeelandă, de exemplu, persoanele fizice pot cumpăra VMS prin intermediarii financiari sau fondurile mutuale, or cele de pensii. Danemarca și Franța au elaborat infrastructuri adiționale pentru a facilita accesul la VMS, prin crearea unor sisteme de decontare și înregistrare nesofisticate. În țările unde statul a stabilit politici deliberative pentru a acoperi o parte din necesitățile de finanțare direct din contul investitorilor retail pe piața primară, investitorii pot cumpăra VMS prin intermediul unor programe de vânzare cu amănuntul a VMS persoanelor fizice.

În Republica Moldova persoanele fizice, rezidente sau nerezidente, pot cumpăra VMS numai prin intermediul dealerilor primari². Drept urmare, dealerii primari, la cererea acestora, pot depune oferte la licitațiile de vânzare a VMS pe piața primară, atât la sesiunile competitive cât și la sesiunile necompetitive. Pentru a cumpăra VMS sau a le vinde pe piața secundară, persoanele fizice se pot adresa la un dealer primar, care îi poate oferi cotații proprii de preț sau cotații ale altor dealeri primari.

La finele lunii septembrie a anului 2020, ponderea persoanelor fizice în totalul volumului VMS în circulație emise pe piața primară a constituit cca. 1,0% sau 130,8 mil. lei.

Faptul că în prezent persoanele fizice dețin o parte nesemnificativă din volumul total al VMS în circulație poate fi drept consecința următorilor factori:

- a) Educația financiară redusă a persoanelor fizice în instrumentele financiare oferite;
- b) Tarife (comisioane) aplicate de către dealerii primari la tranzacțiile cu VMS;
- c) Preț necompetitiv al VMS în cazul cumpărării sau vânzării pe piața secundară;
- d) Competiție cu produsele bancare oferite de către băncile comerciale.

Alături de factorii menționați, pasivitatea investitorilor retail ține, în egală măsură, de pașii și procedurile complexe care trebuie urmate pentru a investi în VMS. Orice investiție și vânzare ulterioară a VMS va cere vizite la ghișeul dealerului primar, prezentarea unor acte primare,

---

¹ *Investitorii instituționali* sunt preponderent principalii deținători ai VMS. Drept urmare, instrumentele, tehnicile de emiterie și sistemele de tranzacționare sunt adaptate la preferințele sau nevoile acestora.

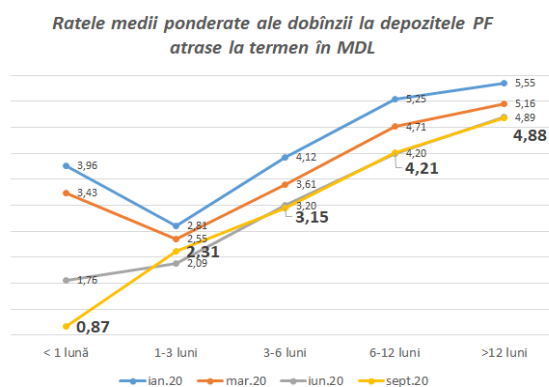
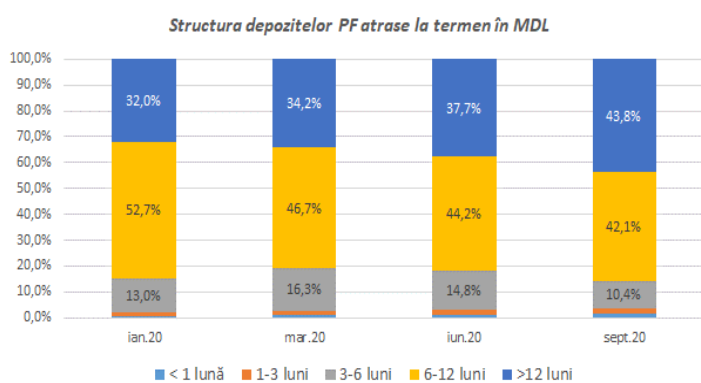
² băncile care au fost acceptate de Ministerul Finanțelor, în baza unui Acord, să deruleze operațiuni cu VMS pe piața VMS.

examinarea și semnarea unui set specific de documente. Dacă alte servicii financiare pot fi obținute la orice filială și reprezentanță, sau prin intermediul unor platforme web (internet banking, plăți online etc.), serviciile ce țin de investițiile în VMS pot fi obținute, ca regulă, doar la oficiile centrale ale dealerilor primari, localizate în mun. Chișinău.

Capacitatea populației de a face economii, în sensul larg al cuvântului, încă nu a obținut vigoarea necesară. Totuși, existența mijloacelor bănești disponibile ale persoanelor fizice depuse în băncile comerciale, denotă posibilitatea participării acestor categorii de investitori pe piața VMS.

Conform informației Băncii Naționale a Moldovei³, volumul total al depozitelor noi atrase la termen în luna septembrie 2020 a constituit **1804,1 mil. lei**, fiind în creștere cu 371,8 mil. lei, sau cu 20,6%, față de luna anterioară.

În luna respectivă depozitele la termen în moneda națională atrase de la *persoanele fizice* au constituit 67,2% (1211,8 mil. lei) din total depozite atrase la termen în lei. În diviziune pe termene, cele mai atractive dintre depunerile în moneda națională atrase de la persoanele fizice au fost **depozitele cu termen 6-12 luni și pe termen de peste 12 luni**, acestea constituind respectiv 42,1% și 43,8% din volumul total de depozite noi atrase în lei. Aceste depozite au fost atrase la o rată medie de 4,21% și 4,88%.

2) Practici internaționale

Emitenții au adoptat abordări diferite față de investitorii retail, atât de la o țară la alta, cât și de-a lungul timpului. În decursul ultimului deceniu, unii emitenți și-au întrerupt programul de vânzare cu amănuntul, în timp ce alții au dezvoltat sisteme de vânzare cu amănuntul susținute de noile tehnologii și bazându-se pe campanii de comunicare, după cum e ilustrat mai jos:

Ungaria, Polonia și Irlanda au menținut programe de vânzare cu amănuntul active sau chiar și-au majorat acoperirea în cazul primelor două țări. Investitorii retail din aceste țări dețin, respectiv, 16,4%, 7,4% și 8,7% din totalul datoriei la sfârșitul anului 2016.

Ministerul Finanțelor din **Brazilia** a lansat în 2002 un program de vânzare cu amănuntul (Treasury Direct) în colaborare cu Bursa de Valori. Treasury Direct este accesibil prin internet, sistemul urmărește să minimizeze costurile tranzacției, iar investitorii retail interacționează cu bănci/brokeri selectați.

Banca Națională a Republicii Kazahstan (BNK) a lansat în martie 2018 platforma *Invest Online* pentru instrumentele sale, într-un volum limitat de 50,0 miliarde KZT (echivalentul a 120,5 milioane EUR), certificate ale băncii centrale cu termenul de un an, emise cu scont la o rată fixă a

³ <https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dpmc/DPMC9.xhtml>

dobânzii de 8,5% anual (prețul de vânzare 92,19 KZT la o valoare nominală de 100 KZT). Scopul nu a fost de a steriliza excesul de lichiditate, având ca obiectiv principal la etapa dată – *educație financiară*. Acces la această platformă o au doar *persoanele fizice rezidente a Republicii Kazahstan*.

Specificul acestui instrument: el nu poate fi tranzacționat pe piața secundară, investitorul având opțiunea de a păstra certificatul BNK până la scadență sau de a îl vinde înapoi emitentului (BNK) la un preț care îi păstrează profitul inițial (8,5% anual). Platforma este disponibilă 24/7 și efectuează decontările în regim online (t+0).

Pentru a fi accesibil, BNK a elaborat pentru această platformă aplicații de telefonie mobilă (atât pe bază de Android cât și pe bază de IOS), paralel și prin interfața web www.investonline.kz.

Platforma folosește *tehnologia Blockchain*, BNK considerând că aceasta îi oferă platformei un plus de siguranță în vederea înregistrării ciclului tranzacțional și integrității acestuia.

Platforma oferă 3 tipuri de identificare:

1. În baza semnăturii electronice digitale;
2. În baza înregistrărilor din baza de date a fondului unic de pensii;
3. În baza contului deschis la Depozitarul central al valorilor mobiliare.

Astfel, platforma *Invest Online* are legătură cu toate aceste baze de date, iar cea mai răspândită metodă de identificare fiind în baza semnăturii electronice (cca 50%), urmată de cea prin fondul unic de pensii (cca 46%), restul fiind conturi deschise direct la depozitar. Este important de menționat, că *înregistrarea* utilizatorilor noi în platformă implică o etapă (sau câteva) de procesare manuală pe care le execută Depozitarul central, unde este amplasat un Call-Center, disponibil 24/7.

De la lansare până în 2019, platforma avea cca 2 000 de utilizatori, fiind cumpărate cca 1,0% din emisie. Investitorul nu plătește nici un comision pe tot parcursul tranzacției (de la transferul mijloacelor de pe card până la recepționarea banilor pe card), toate comisioanele intermediarilor fiind acoperite de BNK în baza unor acorduri.

În **Republica Armenia**, persoanele fizice care doresc să cumpere obligațiuni emise de stat pot folosi serviciile Depozitarului Trezoreriei, o unitate structurală care face parte din departamentul de gestionare a datoriei guvernamentale din Armenia.

Aceasta este o structură pe două niveluri: *centrele (punctele) de deservire a investitorilor*⁴, situate în diferite regiuni ale orașului Yerevan, care deservește în mod direct investitorii și *oficiul central din cadrul Ministerului Finanțelor*, care desfășoară activități de gestiune.

Achiziționarea obligațiunilor de stat de către investitori poate fi efectuată în două moduri:

1. în punctele de deservire a investitorilor;
2. pe site-ul <http://www.gp.minfin.am>, care, la moment, nu este disponibil în afara Armeniei.

În primul caz, investitorul ajunge la punctul de deservire a investitorilor, unde se încheie un acord privind întreținerea contului de valori mobiliare între acesta și Depozitarul Trezoreriei și se recepționează cererea de cumpărare a obligațiunilor de stat. După ce investitorul achiziționează obligațiuni de stat, acesta primește un extras din contul său de valori mobiliare.

Pentru a cumpăra OS prin intermediul platformei online, investitorul urmează să se înregistreze. El poate face acest lucru dacă are un card de identitate și un dispozitiv care citește informații de pe card. În situația când nu dispune de astfel de dispozitive, acesta poate veni la punctul de deservire a clienților, unde este înregistrat în sistem.

---

⁴ Punctele de deservire (5) sunt amplasate în sediile băncilor comerciale.

Platforma a fost lansată în anul 2017, într-un volum limitat a echivalentului a 400,0 mii dolari SUA, VMS pe termene de 6 luni, 1 an, 2 ani și 3 ani, emise la valoarea nominală la o rată fixă a dobânzii de 8,50% anual, ce este cu 2,00 p.p. mai mare decât rata dobânzii la OS emise ordinar pe piață.

Obligațiunile de stat nu pot fi tranzacționate pe piața secundară, investitorul având opțiunea de a le păstra până la scadență sau de a le vinde înapoi emitentului, la anumite intervale de timp stabilite, de *exemplu*: după 3 luni, după 6 luni, etc.

Cea mai răspândită metodă de cumpărare a VMS este prin punctele de deservire a clienților. Din cei 470 investitori activi în 2018, mai puțin de 10% au cumpărat prin intermediul platformei online. De obicei, *persoanele în etate* sunt investitorii principali în obligațiunile de stat oferite.

De la lansare până în prezent, cei cca 2 900 de investitori au cumpărat mai puțin de 10,0% din emisie. Investitorul nu plătește nici un comision pe tot parcursul tranzacției, cu excepția comisionului băncii pentru operațiunile de pe card (cca 1\$).

În **România**, în anul 2018 Ministerul de Finanțe a lansat *Programul TEZAUR*⁵, care oferă posibilitate populației să achiziționeze titluri de stat, cu maturitatea de la 1 an până la 5 ani, direct prin Trezoreria Statului sau prin rețeaua Companiei Naționale "Poșta Română" S.A., fără comisioane⁶. Achiziția se poate realiza prin deschiderea unui cont de subscriere și alimentarea acestuia fie prin virament bancar, fie prin depunerea de numerar și semnarea unui formular de subscriere. Randamentele atractive, de 3,50%-5,00%, asigură o dobândă reală pozitivă în comparație cu alte modalități de economisire⁷.

De menționat că, titlurile de stat respective nu pot fi răscumpărate înainte de scadență, sunt netransferabile și nu se tranzacționează. Pentru fiecare emisiune Tezaur este anunțată o perioadă (20 zile) în limita căreia investitorii pot efectua subscrieri.

2. Conceptul Programului de vânzare directă a valorilor mobiliare de stat persoanelor fizice în Republica Moldova

Programul "Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2020-2022)", aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.56/2020 include obiective specifice privind gestionarea datoriei de stat în perioada 2020-2022, unul dintre care este **dezvoltarea pieței interne a VMS**. În scopul realizării obiectivului propus, acțiunile Ministerului Finanțelor vor fi îndreptate spre *diversificarea canalelor de vânzare a VMS odată cu creșterea accesibilității persoanelor fizice la procurarea VMS*, și anume prin elaborarea Programului de vânzare directă a valorilor mobiliare de stat persoanelor fizice în Republica Moldova (în continuare – Program).

1) Dispozițiile generale ale Programului

Scopul Programului constă în facilitarea accesului persoanelor fizice la cumpărarea valorilor mobiliare de stat prin platforma electronică în care emisiunile de VMS vor fi efectuate prin plasament direct doar către persoane fizice, fără licitații și fără aplicarea procedurii de subscriere.

Obiectivele Programului sunt îndreptate spre:

- a) extinderea cercului de investitori și crearea condițiilor optime de participare directă a investitorilor pe piața internă a VMS;

---

⁵ https://www.youtube.com/watch?time_continue=6&v=AaLUZyVnSGs

⁶ Cu excepția costurilor aferente în cazul transferurilor bancare.

⁷ Rata dobânzii la depozitele bancare pe termen de 1 an variază între 1,00%-3,00%.

- b) diversificarea canalelor de vânzare a VMS;
- c) dezvoltarea pieței secundare a VMS;
- d) creșterea transparenței tranzacțiilor cu VMS;
- e) creșterea nivelului de educație financiară a persoanelor fizice în instrumentele financiare oferite de către stat.

Obiectul Programului: valori mobiliare de stat emise de către Ministerul Finanțelor și tranzacționate direct persoanelor fizice.

2) Elementele principale ale Programului

Parametrii principali ai emisiunii de VMS

Identificarea parametrilor de bază a emisiunilor de VMS pentru investitorii retail pornește de la premisa că un instrument financiar destinat publicului larg diferă de caracteristicile instrumentelor orientate spre investitorii instituționali. Programul urmărește crearea unui produs investițional adaptat la cerințele persoanelor fizice în calitate de investitori în VMS. Un astfel de produs trebuie să fie simplu, atractiv și concurențial.

Caracteristicile exacte ale VMS destinate investitorilor retail vor fi stabilite de Ministerul Finanțelor la emiterea acestora. Se anticipează, că în cadrul programului vor fi emise VMS cu următoarele caracteristici:

- a) Tipul VMS: bonuri de trezorerie și/sau obligațiuni de stat;
- b) Termenul de circulație al VMS: 182 zile, 364 zile, 1 an și 2 ani sau altă perioadă de maturitate solicitată de către investitorii retail;
- c) Valoarea nominală a unei VMS: 100 lei;
- d) Condițiile de vânzare: cu scont, la valoarea nominală;
- e) Rata anuală a dobânzii pentru obligațiunile de stat – fixă;
- f) Frecvența achitării dobânzii (cupoanelor) la obligațiunile de stat: trimestrial/semestrial;
- g) Volumul emisiunii: reieșind din plafonul datoriei de stat interne prevăzut de Legea bugetului de stat pe anul respectiv;
- h) Frecvența emisiunii VMS: trimestrial, în a doua săptămână a lunii.

Tranzacționarea VMS

Experiența statelor care au implementat programe similare arată că instrumentele financiare destinate investitorilor retail, ca regulă, nu sunt tranzacționate pe piața secundară. Programul lansat în Republica Moldova va urma aceste practici și, ca abordare generală, nu va permite vânzarea VMS pe piața secundară.

Răscumpărarea VMS

Răscumpărarea VMS se va efectua, ca regulă, la scadența acestora. Pentru anumite VMS, spre exemplu, cele emise pe termen lung, Ministerul Finanțelor ar putea permite răscumpărarea anticipată. În acest caz, ar putea fi prevăzute anumite perioade de răscumpărare.

Platformă online pentru vânzare VMS

Pentru facilitarea accesului investitorilor retail la instrumentele emise de stat, Programul propune utilizarea unei platforme de vânzare a VMS către persoanele fizice. Platforma trebuie să ofere facilitățile tehnice necesare, precum ar fi acces prin internet, identificarea persoanelor, interacțiunea cu sisteme de plăți și resursele informaționale de stat, evidența investitorilor retail și a instrumentelor, etc.

La conceptualizarea arhitecturii platformei electronice s-a ținut cont de utilizarea infrastructurii de e-guvernare existente și anume serviciile electronice guvernamentale de

platformă în scop de găzduire, efectuare a plăților, autentificare și autorizare, schimb de date și interoperabilitate, notificare, jurnalizarea evenimentelor etc.

La fel, conform arhitecturii elaborate, portalul guvernamental al cetățeanului (MCabinet) comportă un rol central în relația cu investitorul retail, având în vedere că portalul cetățeanului reprezintă portalul unic de acces prin care cetățeanul va interacționa cu autoritățile guvernamentale și va concentra toate datele sale în relația cu statul.

Cetățeanul va utiliza MCabinet în scopul cumpărării valorilor mobiliare de stat conform parametrilor aferenți (ex. tip, termen, valoare nominală, etc.), precum și în scopul vizualizării valorilor mobiliare de stat cumpărate.

În figura 1 se prezintă arhitectura grafică a implementării platformei de vânzare electronică a valorilor mobiliare emise de stat, conexiunile cu serviciile guvernamentale și sistemul Depozitarului central unic.

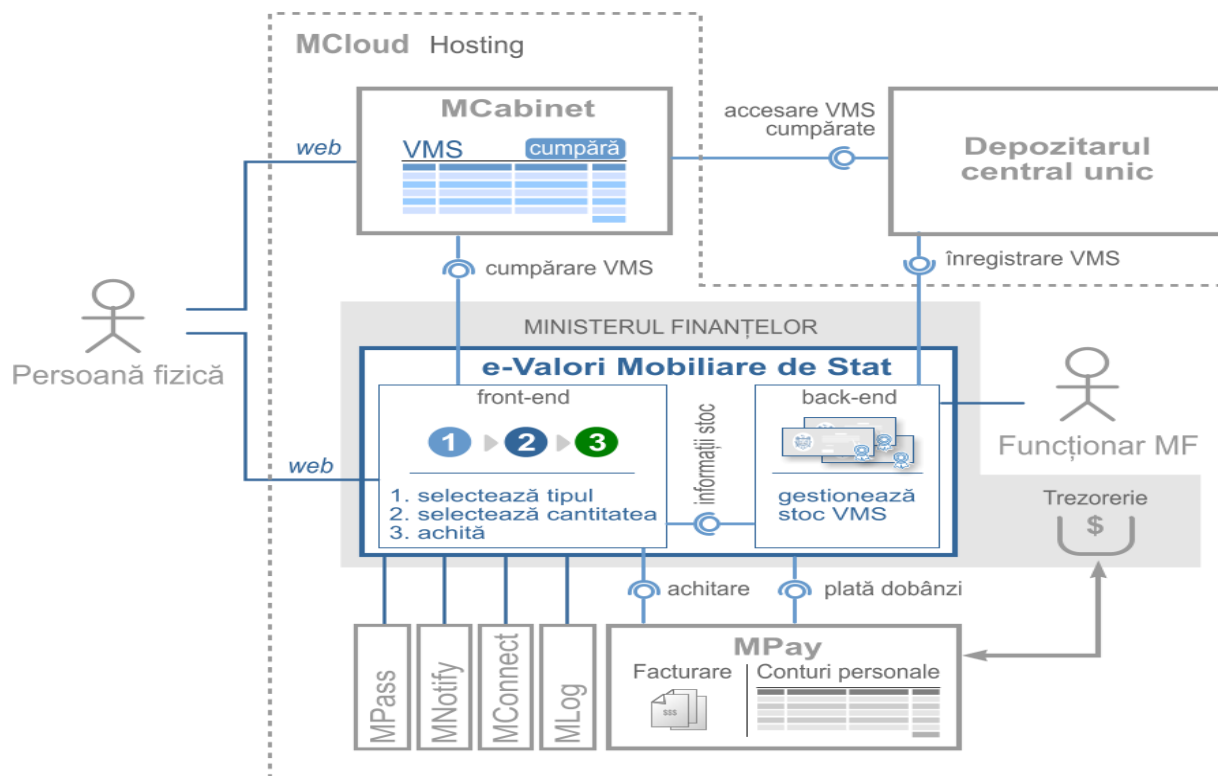

Fig. 1 Arhitectura platformei electronice

Utilizatorii și rolurile în cadrul platformei electronice

- a) *Investitorul retail* – persoana fizică rezidentă, cu vârsta de minimum 18 ani împliniți la momentul procurării VMS. Utilizatorul (investitorul retail) se va autentifica prin MPass și va avea acces la opțiuni de cumpărare a valorilor mobiliare de stat, vizualizare a valorilor mobiliare cumpărate, generare, vizualizare și descărcare a rapoartelor.
- b) *Emitentul de VMS* – Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova. Utilizatorul (persoana delegată din cadrul Ministerului Finanțelor) se va autentifica prin MPass și va avea acces la opțiuni de gestionarea a valorilor mobiliare de stat, precum: emisiuni de stocuri de VMS conform parametrilor principali, retrageri ale emisiunilor, înscrierea parametrilor principali ai emisiunilor, generare, vizualizare și descărcare a rapoartelor; suplimentar, Emitentul de VMS va asigura funcțiile stabilite de secțiunea "Rolul și funcțiile Emitentului de VMS".
- c) *Gestionarul operațiunilor cu VMS* – Ministerul Finanțelor care gestionează și operațiunile cu VMS în raport cu investitorii retail, conform funcțiilor indicate mai jos în secțiunea „Rolul și funcțiile Gestionarului operațiunilor cu VMS”.

Scenariile de lucru în cadrul platformei electronice

Din punct de vedere al utilizatorului *Investitorul retail*, scenariul procesului de vânzare electronică a valorilor mobiliare emise de stat este descris mai jos:

1. Persoana fizică, se autentifică prin intermediul serviciului guvernamental de autentificare și autorizare (MPass) în cadrul portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet).
2. Persoana fizică autentificată, accesează opțiunea valori mobiliare de stat. Dacă cetățeanul deja are valori cumpărate atunci se va afișa lista valorilor cumpărate și parametrilor asociați. Dacă cetățeanul are valori sau nu are valori cumpărate, dar dorește să cumpere noi valori mobiliare de stat, accesează opțiunea *Cumpără*, după care va fi redirecționat pe front-endul platformei de vânzare electronică a valorilor mobiliare emise de stat. La redirecționare, persoana va rămâne autentificată (MPass single sign-on).
3. Pe platforma de vânzare, persoana autentificată va putea selecta valorilor mobiliare de stat conform parametrilor doriți, va putea crea un coș de cumpărături, iar după ce va definitiva comanda sa va putea trece la semnarea electronică a contractului și achitarea comenzii sale.
4. La accesarea opțiunii de achitare a comenzii, persoana va fi redirecționată pe portalul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay), unde va selecta metoda de plată dorită și va finaliza plata.
5. După finalizarea plății, persoana va fi redirecționată înapoi pe platforma electronică unde i se va afișa statutul achitat la comanda sa. După achitare, persoana va fi notificată prin MNotify. La fel, ulterior, accesând portalul cetățeanului, persoana va vizualiza valorile mobiliare de stat cumpărate.
6. Serviciul MPay, în baza confirmării primite de la prestatorul de servicii de plată, asigură compensarea și decontarea plăților încasate pe parcursul zilei, prin intermediul Sistemului Automatizat de Plăți Interbancare (SAPI) al BNM, și în consecință asigură transferul sumei achitate de către persoana fizică pentru valorile mobiliare de stat cumpărate, în contul IBAN al Ministerului Finanțelor.
7. După cumpărarea valorilor mobiliare de stat, la atingerea datei scadente de plată a dobânzii, platforma electronică va transmite informația necesară în Registrul de conturi personale (parte componentă a MPay), în scopul asigurării plății dobânzii către persoana fizică și va notifica persoana prin MNotify.
8. Serviciul MPay, va asigura plata dobânzii persoanei fizice, prin metoda aleasă de persoană (la cont bancar, numerar) și va marca eliberarea plății corespunzător în Registrul de conturi personale.

Din punct de vedere al utilizatorului *Emitentul de VMS*, scenariul procesului de vânzare electronică a valorilor mobiliare emise de stat este descris mai jos:

1. Funcționarul Ministerului Finanțelor, se autentifică prin intermediul serviciului guvernamental de autentificare și autorizare (MPass) în cadrul back-endului platformei electronice de vânzare a valorilor mobiliare de stat.
2. În back-endul platformei electronice de vânzare a valorilor mobiliare de stat, funcționarul poate gestiona stocurile de valori mobiliare de stat, cum ar fi: crearea, modificarea, ștergerea parametrilor principali al valorilor mobiliare de stat (ex. tip, termen, valoare nominală, rata dobânzii, etc.); emiterea valorilor mobiliare de stat; înregistrarea în sistemul Depozitarului central unic; etc.

Rolul și funcțiile Emitentului de VMS

Emitentul de VMS va avea următoarele funcții:

1. aprobarea deciziilor ce țin de emisiunea de VMS și solicitarea înregistrării emisiunii și alocării codului ISIN de către DCU;
2. gestionarea de comun cu DCU a cazurilor de răscumpărare anticipată a VMS (în cazul în care VMS va oferi opțiunea de răscumpărare anticipată).

Rolul și funcțiile Depozitarului Central Unic

DCU va avea următoarele funcții:

1. înregistrarea în Sistemul DCU a VMS emise de Emitentul de VMS și alocarea codului ISIN;
2. deschiderea unui cont global (omnibus) pe numele Gestionarului operațiunilor cu VMS/pe investitor și înregistrarea în acesta a VMS care urmează a fi vândute investitorilor;
3. răscumpărarea la scadență a VMS deținute în contul global al Gestionarului operațiunilor cu VMS.

Rolul și funcțiile Gestionarului operațiunilor cu VMS (Ministerul Finanțelor)

Gestionarului operațiunilor cu VMS va avea următoarele funcții:

1. vânzarea VMS către investitorii retail, în limita stocului de VMS înregistrate pe contul global de către DCU;
2. gestionarea operațiunilor corporative cu VMS (plata cuponului, răscumpărarea VMS) în raportul cu investitorii retail;
3. evidența deținerilor de VMS de către investitorii retail;
4. înregistrarea, evidența și anularea restricțiilor aplicate asupra VMS deținute de investitorii retail (sechestru, gaj sau alte grevări aplicate VMS deținute de investitorii retail);
5. gestionarea aspectelor ce țin de legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;
6. stabilirea condițiilor/regulilor de funcționare a platformei electronice și, la necesitate, informarea investitorilor retail și publicului larg în această privință;
7. gestionarea aspectelor ce țin de interacțiunea cu investitorii retail (consultații, remediarea petițiilor etc.);
8. gestionarea informațiilor privind operațiunile cu VMS efectuate de investitorii retail, inclusiv prezentarea rapoartelor către investitori, oferirea informațiilor către autorităților publice solicitate, arhivarea datelor etc.;

Platforma electronică va oferi facilitățile necesare care vor permite Gestionarului operațiunilor cu VMS realizarea funcțiilor stabilite mai sus.

Integrări cu sisteme externe

Pentru realizarea modelului de implementare a platformei electronice de vânzare a valorilor mobiliare de stat, vor fi necesare următoarele integrări cu sisteme și servicii reutilizabile:

- Platforma de interoperabilitate MConnect ce va asigura conexiunile cu registrele de stat și sistemele: Registrul de Stat al Populației, Sistemul DCU;
- Serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay) ce va asigura mecanismul de încasare a plăților la vânzarea VMS și de distribuire a plăților către investitorii retail;

- Serviciul guvernamental de autentificare și autorizare (MPass) ce va asigura mecanismul de autentificare a utilizatorilor în cadrul platformei electronice;
- Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) ce va asigura mecanismul de notificare a utilizatorilor în cadrul platformei electronice;
- Serviciul guvernamental de jurnalizare (MLog) ce va asigura mecanismul de jurnalizare a evenimentelor utilizatorilor în cadrul platformei electronice;
- Portalul guvernamental al cetățeanului (MCabinet) ce va asigura mecanismul de vizualizare a VMS cumpărate de către persoanele fizice utilizatori prin platforma electronică.

3) Părțile implicate în realizarea proiectului și responsabilitățile

Modelul de implementare a platformei electronice de vânzare a valorilor mobiliare de stat urmează să fie coordonat de instituțiile participante:

- a) *Ministerul Finanțelor* – în calitate de posesor și deținător al platformei electronice de vânzare a valorilor mobiliare de stat și responsabil de elaborarea cerințelor de business ale platformei electronice de vânzare a valorilor mobiliare de stat.
- b) *I.P. Agenția de Guvernare Electronică* – în calitate de implementator tehnic al platformei electronice de vânzare a valorilor mobiliare de stat și responsabil de cerințele tehnice ale platformei electronice, precum și de integrarea cu serviciile guvernamentale de platformă (MPay, MNotify, MLog, MConnect etc.) și sistemul DCU.
- c) *Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare* – în calitate de operator al Sistemului DCU și responsabil de înregistrarea, evidența și decontarea VMS. Depozitarul Central Unic va expune API-urile necesare de conectare la platforma guvernamentală de interoperabilitate și schimb de date, în vederea acordării accesului la contul global al Gestionarului operațiunilor cu VMS.

4) Costuri de implementare și acoperire

Implementarea platformei electronice de vânzare a valorilor mobiliare de stat se propune în cadrul Proiectului „Modernizarea serviciilor guvernamentale” (MGSP), finanțat de către Asociația Internațională pentru Dezvoltare și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

5) Termeni de realizare

Implementarea proiectului se va realiza în conformitate cu procedurilor de implementare ale MGSP.